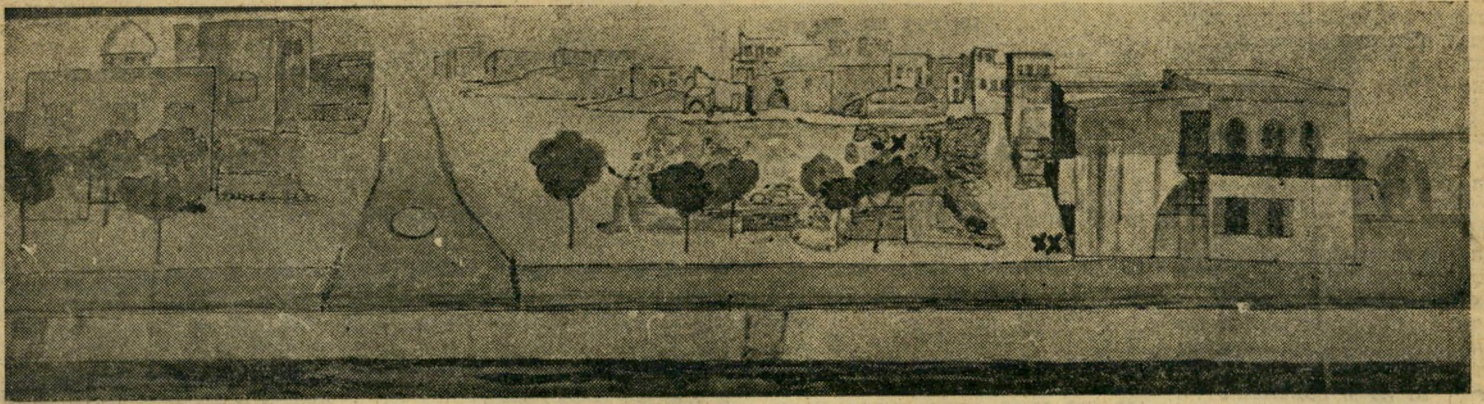

אקום הפשע: בית הקפה, החורבות והטיילת בטבריה

שרטוט זה של מקום הפשע הוגש עליידי המשטרה בבית-המשפט. מימין בית-הקפה עבאדי, שהכניסה אליו היא מן הצד הימני. המקום המסומן בשני צלבים, מאחורי בית-הקפה, הוא המקום בו ישבו שמחון ומירה כשהוארו באור מכונית השוטרים, אשר טענו אחר-כך כי

כית שאני חף מפשע, הפצצתי את כל אישי המדינה במכתבים. כתבתי לנשיא המדינה, והוא העביר את פניתי ליועץ המשפטי של הממשלה.

„העמדת שני תנאים...“

ה איש שגרם למפנה בפרשה היה אדם שאודה לו כל ימי חיי. היה זה מר חיים כהן, היועץ המשפטי. אחרי שקיבל את החומר מידי נשיא המדינה, בא למחנה מעשיהו. הוא לא מצא אותי שם, כי עברתי ניתוח מיניסקוס בבית-החולים בצריפין. הוזמנתי אליו לראיון בירושלים, נסעתי לשם באוטובוס עם סמל במדים. נפגשתי עם מר כהן וגוללתי לפניו את כל הפרשה. מדי פעם שאל שאלות, ועניתי לו עליהן. לבסוף אמר לי שיהיה עלי כעת לחזור למעשיהו ולהתאזר בסבלנות, ושהוא יחקור בענין. ורישתי היתה שזירוקו לי זריקת-אמת, בשני תנאים. התנאי האחד היה שיהיו נוכחים עורך-

צריך להציע לאלי לחפש את מירה ליד החורבות. הוא לא עשה זאת, והזכיר את ירידתי מהחורבות בפעם הראשונה למחרת היום, באחת העדויות שלו במשטרה. כעבור שתיים, כשאלו וכושי עלו למשטרה כדי להודיע כי מירה נעלמה, היה אפריאט נוכח במשטרה, לדבריו. הוא שמע את הודעת אלי וכושי, וגם אז לא אמר: „לכו וחפשו ליד החורבות!“ מדוע?

אפריאט היה האיש היחיד שלא היתה לו הזדמנות מתקבלת על הדעת לבצע את הפשע. אולם אם לא אמר את האמת, עשה זאת כשטר מבזמזע שאולי נצטווה לכך, אחרי שהממונים עליו הבינו שבלי עדות כזאת התיק אבוד, והם יישארו בלי אשם בפשע שהסעיר אז את כל הארץ ושמעורב בו משק דגניה א', שיש לו השפעה ושודרש כי ימצא הפושע. אין לי הוכחות כלפי שום אדם שרצה את מירה. אבל אני ישבתי בבית-הסוהר ארבע שנים מלאות והיירהרתי בכל פרט ופרט מאות פעמים. לפני התיאור שנתתי עכשיו ברור שלפחות לשלושה אנשים מן המעורבים בפרשה היתה הזדמנות לבצע את הפשע, וגם טיבה לכך, המתקבלת על הדעת לפחות כמו הטיבה שאותה ייחסו לי.

אחד מהם היה צריך לקנא למירה, שנטשה אותו באמצע הערב ויצאה „להזדווג“ עם אחר. שני האחרים יכלו לחשוב שהיא יצאנית ולנסות לבוא עמה במגע מיני, ולחנוק אותה — במתכוון או בטעות — כדי לסתום את פיה כשנוכחו לדעת שטעו. כל זה אם לא נקח בחשבון — כפי שבשעת חקירה היו צריכים לקחת בחשבון — שאולי היו בסביבה עוד אנשים שאיננו יודעים עליהם, שמישהו הסתובב בין החורבות ועצר את מירה בדרכה. הרי השוטרים עצמם הודיעו שהם יצאו לחפש אנס. אינני מתלונן על כך שהחוקרים חשדו בי, תפקידם היה לחשוף בכל אדם שהיה מעורב בפרשת אותו ערב. אולם אני מאשים אותם בזה שמן הרגע הראשון לא ניהלו שום חקירה בשום כיוון אחר, שלא הביאו גוש או כלביגוש, שלא ערכו חיפוש בביתו של כושי כדי למצוא שם מכתבים שאולי היו מטילים אור נוסף על הפרשה, שניהלו את כל החקירה נגדי והתיחסו אל כל שאר האנשים כאל עדים נאמנים.

זעקתי שאני חף מפשע...“

ב נאום הפיכום שלו בבית-המשפט המהווה, ביטל התובע לפתע את אשמת הרצח, וביקש לחייב אותי ברין באשמת הריגה. בית-המשפט קיבל את טענותי ודן אותי לשבע שנות מאסר.

אני אומר שזה אינו מתקבל על הדעת. יכול להיות שרוצח, המבצע את ששעו בדם קר, יכול לשמור גם אחרי כן על קור-רוחו. אולם אילו באמת הרגתי בשגגה את הבחורה שאהבתי, כפי שהניח בית-המשפט, האכ לא הייתי יוצא אחרי כן מדעתי מרוב התרגשות וחרטה? והנה בא סרן כרמלי, שעמו ביליתי את כל הלילה מן הרגע שעזבתי את מירה, ומעיד שלא ניכרו בי שום סימנים של התרגשות, ושהתנהגתי בדיוק באותה צורה כפי שראה אותי לפני שנתקלקלה המכונית.

אני נהגתי במכונית מצמח עד לראש-מינה. האם מתקבל על הדעת שאדם שהרג את אוהבתו בדם חם, על רקע של קנאה ואהבה נכזבת, יהיה מסוגל אחרי כן לנהוג במכונית מרחק של עשרות קילומטרים כאילו לא קרה כלום?

הגשתי ערעור על פסק-הדין, וגם התובע עשה כן. בית-המשפט העליון דן בפרשה במשך שש ישיבות. כשחזרו השופטים לאולם למסור את פסק-הדין, לא היה איש באולם שלא היה בטוח בזיכויי.

כשהודיע בית-המשפט שהוא דוחה את שני הערעורים וסומך את ידו על פסק-הדין של בית-הדין דלמטה, נשארתי המום וזעקתי שאני חף מפשע. מהרגע שהוכנסתי לבית-הסוהר בתל-מונדה, החל מאבקי למען ביטול פסק-הדין וניקוי שמי.

„הצעתי זריקת אמת...“

ע זר בחקירה הראשונה של ע.מ.מ. רייס הצעתי לו שזירוק לי זריקת-אמת, אם אינו מאמין לדבריי.

יועתי שזירוקת-אמת היא אמצעי ששום אדם אינו יכול לעמוד בפניו, וכי כל אדם אומר את האמת כאשר הוא מאבד את הכרתו ונמצא תחת השפעת הזריקה. הייתי בטוח שזו הדרך הטובה ביותר להוכחת צדקתי. בבית-המשפט חזרתי על הצעה זו.

אחרי שנגמר המשפט, נאחזתי באפשרות זו כבעוגן הצלה. עבדתי כיום בחקלאות בתחום בית-הסוהר, ובלילה ישנתי בתא עם עוד עשרה אסירים ידועי-שם. ימים אחדים אחרי אישור פסק-הדין בבית-המשפט העליון הועברתי לבית-הסוהר ברמלה, ומשם למחנה מעשיהו הסמוך. סקסתי בעיניי אפסנאות ופקידות. בעזרת מנהל המחנה, שלמה שושן, הצלחתי לקבל סטיפנדיה משר-החינוך, והתקשרתי עם המכון הישראלי להשכלה בכתב. שם התחלתי להתכונן לבחינות הבגרות.

אולם כל אותן שנים ארוכות ניקרה רק מחשבה אחת במוחי: לקבל זריקת-אמת כדי להרי-

בן-גוריון: שופט יכול לשעות

(ב) גם אין דברי עתונאי ואני מכבד מר אורי קיסרי כעתונאי הגון — ראייה משפטית. לא אני ולא מר קיסרי ממונים על המשפט. אלא שופטי המחוז.

(ג) במקצת אני תמה על דברין בדבר משפט צדק. ואם חייב אנכי בדיון שיעניי שוני „בכל חומרת הדיון“, כלום לא תסען נגד משפט חדש מה שאתם סוען נגד המשפט שנתקיים? אם אתם בטוח שאתם חף מפשע — לא תוכל להשלים גם עם משפט חדש, במקרה שירשיע אותך.

לצערי לא אוכל להזמין הפרוסקוטור של המשפט — מסעמים מובנים לך: חוסר סמכות וגם חוסר זמן.

דבר אחד אני יכול לעשות — ואתו אעשה, ורק זה: אני אעביר מכתבך לשר המשפטים מר פנחס רוזן. אני מכיר אותו כאדם הגון וישר בהחלט. הוא גם ברי סמך. אם הוא יראה יסוד לחידוש המשפט — תדאי יעשה זאת.

אני מצטער שתשובתי אחרת כל כך, ואתך הסליחה.

בכבוד רב, ד. בן-גוריון.

המכתב הבא של דוד בן-גוריון נשלח לחיים שמחון כתשובה על פנייתו למנהיג הקשישי, שישב אז בשדה-בוקר אחרי שהתפטר מן הממשלה. המכתב כתוב בכתב-יד, על גליונות-נייר דקים.

שר-הבוקר, 11.11.54.

לחיים שמחון בן נסים — שלום רב. קראתי מכתבך בעיון רב. מתכתב אני רואה שאתה מבין היטב שאין לי כל סמכות משפטית או אחרת להתערב בענייני משפט. אבל מכיוון שהפנית דברין אלי בידעך זאת — אעיר כמה הערות למכתבך.

(א) נדמה לי שאין כל יסוד להאשמות שאתה מטיל על המשטרה. לא המשטרה שפטה אותך — אלא בית משפט מחוזי. כמובן גם שומר וגם שופט עלול לעשות טגנה — אבל איני מקבל קטרוגך על המשטרה. במידה שאני מכיר אותה — היא ישרה, חרוצה ותאמנה. איני סבור שהיתה לה איזו טינה אישית נגדך, והיא בלי ספק מלאה חובתה למדינה, והאחריות על המשפט — היא לבית המשפט.

הדין שלי, הורי מירה ארצי ואבני. התנאי השני היה שזירוקי זריקות כאלה גם לארבעת העדים העיקריים — כושי, אלי עבאדי, השוטר כהן והשוטר אפריאט.

מר כהן דחה את שתי הדרישות. הוא כתב לי שאינו יכול להכריח אנשים לקבל זריקות כאלה. אולם אם רצוני בכך, אני יכול לקבל זריקות, אולם בלי נוכחות נציגים במקום.

התנהל בינינו ויכוח ממושך במכתבים ולבסוף, כשנפגשתי עמו במעשיהו, לפני שלושה חודשים, הבעתי את רצוני לקבל את הזריקות ללא כל תנאי. הוא הבטיח שאם תוצאות הזריקה יהיו לטובתי, הוא ימליץ בפני נשיא המדינה לחון אותי, דבר שיגרור אחריו מאליו את ביטול התיק שלי.

הסכמתי.

„חלמתי על מירה...“

ל עולם לא אשכח את היום כשארזתי את חפצי ויצאתי מהמחנה לבית-החולים סלביה בירושלים.

זה היה בדיוק בימי המערכה הגדולה בסני, שבה בוודאי הייתי משתתף כחיל-קבע, כי